

В.І. Ярема

Електроенергетичний комплекс Карпатського регіону: фінансово-економічний аспект

Навряд чи був випадковим вибір авторами теми для свого монографічного дослідження. Проблема електроенергетики поряд з проблемами екології продовольства та інших сфер будь-якої держави виходить останнім часом на перший план не тільки в Україні, але і в глобальному масштабі.

Процес створення індустріального суспільства розпочався з виробництва машин машинами, а головною рушійною силою машин була в той час пара. Однак у процесі еволюції індустріального суспільства паровий двигун витісняється електродвигуном, а електродвигун – двигуном внутрішнього згоряння з використанням нафти і газу. Останнім часом у наукових пошуках суспільства перше місце займає не електрика, а нафта і газ. Проте граничність ресурсу нафти і газу значно більша, ніж електрики. Тому суспільство змушене знову приділити більше уваги проблемам електроенергетики.

Автори монографії¹ «Електроенергетичний комплекс Карпатського регіону: фінансово-економічний аспект» здійснили велику й копітку роботу зі збору, узагальнення та аналізу матеріалу про економічну діяльність чотирьох енергопостачальних компаній: «Закарпаттяобленерго», «Львівобленерго», «Прикарпаттяобленерго» та «Чернівціобленерго» за період з 2006 по 2010 рр. Одним із головних завдань наукової праці авторів було дослідження процесу формування та

ефективного використання фінансових ресурсів досліджуваних об'єктів з тим, щоб визначити їх розвиток на найближчу перспективу. На нашу думку, авторам загалом це вдалося.

У першому розділі монографії автори, віддаючи належне своїм попередникам, аналізують суть і еволюцію поняття фінансового ресурсу, намагаються дати своє визначення цього поняття. Далі в розділі мова йде про джерела та особливості формування фінансових ресурсів в електроенергетичній сфері, про значення управління фінансовими ресурсами у розвитку електроенергетичного комплексу Карпатського регіону.

Другий і основний розділ монографії присвячено дослідженню й висвітленню організації та управлінню фінансовим забезпеченням і фінансовою результативністю електроенергетичного комплексу Карпатського регіону. Мова йде про управління грошовими потоками та платоспроможністю електроенергетичного комплексу регіону. Як позитивний момент відзначається переважання вхідних грошових потоків над вихідними впродовж усього досліджуваного періоду, а це означає, що досліджувані об'єкти не мали проблем із платоспроможністю.

Після аналізу грошових потоків та платоспроможності у монографії досліджується динаміка валового та чистого доходів електроенергетичного комплексу в порівнянні та спів-

© В. І. Ярема, 2012.

¹ Мікловда В. М. Електроенергетичний комплекс Карпатського регіону: фінансово-економічний аспект : монографія / В. П. Мікловда, П. М. Пітюлич, В. В. Мешко. – 152 с.

ставленні цих показників у часі та за об'єктами. Автори намагаються виявити причини та обставини позитивної чи негативної динаміки цих показників. Завершується другий розділ аналізом управління фінансовою результативністю електроенергетичного комплексу регіону, який має порівняльний характер.

На підставі проведеного аналізу динаміки фінансового стану за п'ятиріччя автори монографії, застосувавши прийом динамічних рядів, намагаються накреслити спрямування розвитку електроенергетичного комплексу Українських Карпат на найближчу перспективу (2011-2013 рр.). Третій розділ монографії так і називається: «Індикативний план-прогноз розвитку електроенергетичного комплексу Карпатського регіону». Тут характеризуються також можливості використання альтернативних джерел електроенергії в Карпатському регіоні.

Наголошуємо, що автори монографії провели велику й копітку роботу з дослідження й висвітлення названої теми і проблем. Проте нам хочеться висловити й деякі зауваження та побажання.

Звичайно, це право авторів – визначати коло питань, що характеризують тему дослідження. Проте досить прикро, що в такій темі автори обійшли проблему розподілу доходу. Читача цікавить не просто розподіл до-

ходу, але й проблема розподілу доходу на частку нагромадження і споживання з точки зору можливостей подальших інвестицій.

У монографії сказано про досить низький рівень рентабельності – 10% як бар'єр на шляху подальшого інвестування коштів в електроенергетику. Проте на заваді інвестицій в електроенергетику (та й не тільки в цю галузь стоїть висока ставка рефінансування, а відтак і ставка по кредитах.

Електроенергетика Карпатського регіону – це лише невелика частина загальноукраїнського комплексу. Цікаво, якою мірою результати досліджень частини галузі можна поширити на українську електроенергетику в цілому? Таке питання залишилося поза увагою авторів монографії.

Прикро, що в монографії не згадано про докторську дисертацію Богдана Яремчишина, який ще у 70-і роки минулого століття досліджував економічні аспекти електроенергетики Українських Карпат.

В цілому ж перед нами серйозне монографічне дослідження електроенергетичного комплексу Карпатського регіону, і сподіваємося, що автори на цьому не зупиняться і заохочуватимуть інших до подальшого дослідження вказаної проблематики.

Надійшло 02.04.2012 р.